

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ งานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลศรีนครินทร์ โทร. 6 3424, 6 3045

ที่ อว 660301.6.3.17/๑๙๒๔

วันที่ ๑๑ กันยายน 2566

เรื่อง ขอประกาศใช้ระเบียบปฏิบัติแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน เรื่อง การป้องกันการส่งลูกผิดแม่

เรียน

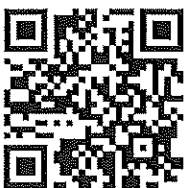
ตามที่ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ดำเนินการรวบรวมและจัดทำระเบียบปฏิบัติแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินในโรงพยาบาลศรีนครินทร์ เพื่อให้เป็นแผนป้องกันการเกิดเหตุการณ์และเป็นแนวทางปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากรทั่วทั้งองค์กร

ในการนี้ งานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลศรีนครินทร์ จึงใคร่ขอประกาศใช้ระเบียบปฏิบัติแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน เรื่อง การป้องกันการส่งลูกผิดแม่ โดยหน่วยงานสามารถดาวน์โหลดไฟล์ แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินฯ ผ่านทางเว็บไซต์ งานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลศรีนครินทร์ <https://hacc.kku.ac.th/> หรือ สแกน QR code ที่ได้แนบมาพร้อมนี้ หากมีข้อสงสัยประการใดสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ งานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลศรีนครินทร์ หมายเลขโทรศัพท์ภายในเบอร์ 6 3424, 6 3045

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

(ศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ เกียรติชูสกุล)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีนครินทร์

ดาวน์โหลดไฟล์ระเบียบปฏิบัติแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน
โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์

ระเบียบปฏิบัติ

เรื่อง

แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผิดแม่

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

<p>จัดเตรียมเอกสารโดย (Originator by)</p> <p>งานการพยาบาลสูติ-นรีเวชกรรม งานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล</p> <p>วันที่ 18 สิงหาคม 2566</p>	<p>ทบทวนเอกสารโดย (Reviewed by)</p> <p> (นางพรนภา บุญตาแสง) หัวหน้างานการพยาบาลสูติ-นรีเวชกรรม</p> <p> (นางนุจรีย์ หอมนาน) หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล</p> <p>วันที่ 21 สิงหาคม 2566</p>	<p>อนุมัติใช้เอกสารโดย (Approved by)</p> <p> ศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ เกียรติชูสกุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีนครินทร์</p> <p>วันที่ 22 สิงหาคม 2566</p>
--	---	--

<p>เลขที่เอกสาร (Document No.)</p> <p>SP-H-ERP-014-01</p>	<p>แก้ไขครั้งที่ (Number of Revision)</p> <p>-</p> <p>วันที่แก้ไข (Date of Revision)</p> <p>-</p>	<p>สำเนาฉบับที่ (Number of Copy)</p> <p>-</p>	<p>วันที่เริ่มใช้ (Issued Date)</p> <p>วันที่ 22 สิงหาคม 2566</p>
---	---	---	---

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure) เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผิดแม่	เอกสารเลขที่ SP-H-ERP-014-01	หน้า 1/13
	วันที่เริ่มใช้ 22 สิงหาคม 2566	
ผู้จัดทำ : งานการพยาบาลสูติ-นรีเวชกรรม งานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล	แก้ไขครั้งที่ -	วันที่แก้ไข -
	ผู้ตรวจสอบ : นางพรนภา บุญตาแสง นางนุชจรรย์ หอมมาน ผู้อนุมัติ ศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ เกียรติชูสกุล (ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีนครินทร์	

สารบัญ

หัวข้อ

หน้า

- วัตถุประสงค์ 2
- ขอบเขต 2
- คำจำกัดความ 2
- หน้าที่รับผิดชอบ 3
- ขั้นตอนการปฏิบัติ 4
- แผนผังการปฏิบัติ 8
- บันทึกคุณภาพ/เอกสารแนบ 9
- ดัชนีชี้วัดคุณภาพ 12
- บันทึกการแก้ไข 13

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผัดแม่	SP-H-ERP-014-01	-	22 สิงหาคม 2566	2/13

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติในการระบุตัวทารกที่ถูกต้องตรงกันกับมารดาทันทีเมื่อแรกเกิด
- 1.2 เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบความถูกต้องของมารดาและทารกระหว่างการย้ายทารก
- 1.3 เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติในการป้องกันการสลับตัวทารกกับมารดาในการทำหัตถการและกระบวนการดูแลรักษาประจำวัน
- 1.4 เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติในการส่งมอบทารกให้กับมารดาและครอบครัวเมื่อจำหน่าย

2. ขอบเขต

แนวทางปฏิบัติป้องกันการส่งลูกผัดแม่ฉบับนี้ ครอบคลุมการปฏิบัติงานในการระบุตัวทารกให้ถูกต้องตรงกันกับมารดาทันทีเมื่อแรกเกิด การตรวจสอบความถูกต้องตรงกันของทารกกับมารดาประจำวัน การป้องกันการสลับตัวทารกกับมารดาในกระบวนการดูแลรักษาและการทำหัตถการต่างๆขณะนอนรักษา รวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องตรงกันระหว่างทารกและมารดาหรือครอบครัวทุกครั้งก่อนส่งมอบ

3. คำจำกัดความ

ป้ายชื่อมือ หมายถึง ป้ายพลาสติกที่ใช้ผูกข้อมือซ้ายของทารกแรกเกิด ซึ่งระบุคำว่า “บน.” (บุตรนาง.....) ในช่องว่าง (ใส่ชื่อ นามสกุลของมารดา) และใส่วัน เดือน ปี เวลาเกิดของทารก และคำนำหน้าชื่อที่ระบุเพศ คือ ด.ช. (เพศชาย) และ ด.ญ. (เพศหญิง) โดยป้ายสีฟ้าสำหรับทารกเพศชาย ป้ายสีชมพูสำหรับทารกเพศหญิง

ป้ายชื่อเท้า หมายถึง ป้ายพลาสติกที่ใช้ผูกข้อเท้าซ้ายของทารกแรกเกิด ซึ่งระบุคำว่า “บน.” (บุตรนาง.....) ในช่องว่าง (ใส่ชื่อ นามสกุลของมารดา) และใส่วัน เดือน ปี เวลาเกิดของทารก และคำนำหน้าชื่อที่ระบุเพศ คือ ด.ช. (เพศชาย) และ ด.ญ. (เพศหญิง) โดยป้ายสีฟ้าสำหรับทารกเพศชาย ป้ายสีชมพูสำหรับทารกเพศหญิง

การระบุตัวทารก หมายถึง การระบุตัวทารกเกี่ยวกับชื่อ-สกุล เพศ HN วันเดือนปีเกิด เวลาเกิด ที่ระบุในเอกสารเวชระเบียนทารก จากห้องคลอดหรือห้องผ่าตัด ป้ายชื่อมือป้ายชื่อเท้า รวมถึงการระบุตัวทารก ขณะทำหัตถการ อาทิเช่น การให้นมแม่ การทำหัตถการ และการเก็บสิ่งส่งตรวจ เป็นต้น

การระบุตัวทารกถูกต้องตรงกับมารดา หมายถึง การที่ข้อมูลจากการเทียบถ้ามารดาในการระบุตัวทารกโดยใช้ข้อมูลชื่อ-สกุล เพศ HN วันเดือนปีเกิด เวลาเกิดจากป้ายชื่อถูกต้องตรงกัน

การย้ายทารก หมายถึง การรับส่งทารกระหว่างหน่วยงานภายในโรงพยาบาล ได้แก่ หน่วยห้องคลอด หอผู้ป่วยหลังคลอดและทารกแรกเกิด

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผิดแม่	SP-H-ERP-014-01	-	22 สิงหาคม 2566	3/13

การทำหัตถการ หมายถึง กิจกรรมการรักษาพยาบาลที่ปฏิบัติโดยแพทย์ หรือ พยาบาลที่กระทำต่อผู้ป่วยในการตรวจวินิจฉัยหรือเพื่อการรักษา

กระบวนการดูแลรักษาประจำวัน หมายถึง การดูแลทารกแรกเกิดประจำวัน ได้แก่ การให้นม การอาบน้ำ ทารก การฉีควัคซีน เป็นต้น

การจำหน่าย หมายถึง การสิ้นสุดการให้บริการด้านการรักษาพยาบาลโดยผู้ป่วยออกจากหอผู้ป่วย โดยแพทย์อนุญาต, ไม่สมัครใจอยู่, ย้ายหอผู้ป่วย, ส่งต่อผู้ป่วยไปรักษาสถานพยาบาลอื่นและผู้ป่วยถึงแก่กรรม

การส่งลูกผิดแม่ หมายถึง มารดาได้รับทารกที่ไม่ได้ถือกำเนิดจากครรภ์ของตนเอง

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทุกคนในห้องคลอดและหอผู้ป่วยหลังคลอดและทารกแรกเกิด ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลทารกแรกเกิด โดยมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

4.1 พยาบาลห้องคลอด

4.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องในป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกพร้อมกับมารดา

4.1.2 บ่งชี้ตัวทารกโดยบันทึกเพศ เวลาเกิดในป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าให้ถูกต้องตรงกับมารดา

4.1.3 ดูแลทารกตั้งแต่แรกเกิดในห้องคลอดจนส่งต่อไปยังหอผู้ป่วยหลังคลอดและทารกแรกเกิด

4.2 ผู้ช่วยพยาบาลห้องคลอด

4.2.1 บ่งชี้ทารกให้ถูกต้องตรงกับมารดาพร้อมกับพยาบาล

4.2.2 ดูแลมารดาและทารกในด้านสุขอนามัย

4.3 พนักงานการแพทย์ห้องคลอด รับผิดชอบนำส่งทารกจากห้องคลอด ไปยังหอผู้ป่วยหลังคลอดและทารกแรกเกิด และหอผู้ป่วยหลังคลอดและสูติ-นรีเวช

4.4 พยาบาลหอผู้ป่วยหลังคลอดและทารกแรกเกิด รับผิดชอบตรวจสอบความถูกต้องในป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกพร้อมกับมารดาในทุกกิจกรรมตั้งแต่แรกรับมารดาและทารกจากห้องคลอดจนจำหน่าย

4.5 ผู้ช่วยพยาบาลหอผู้ป่วยหลังคลอดและทารกแรกเกิด รับผิดชอบตรวจสอบความถูกต้องในป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกพร้อมกับมารดาและพยาบาล

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผิดแม่	SP-H-ERP-014-01	-	22 สิงหาคม 2566	4/13

5. ขั้นตอนการปฏิบัติ

5.1 การระบุตัวมารดา

5.1.1 กำหนดให้มารดาสวมใส่ป้ายข้อมือตลอดการรักษา โดยป้ายข้อมือ ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

5.1.1.1 ชื่อ นามสกุลผู้ป่วย (เต็ม)

5.1.1.2 วัน เดือน ปีเกิด

5.1.1.3 เลขประจำตัวผู้ป่วย (HN)

5.1.2 ให้มีการตรวจสอบป้ายข้อมือมารดาทุกวัน โดยพยาบาลวิชาชีพ

5.1.3 กรณีป้ายข้อมือมารดาหลุด/ข้อมูลลบเลือน ให้จัดทำป้ายชื่อใหม่โดยพริ้นต์สติ๊กเกอร์ชื่อในระบบของโรงพยาบาลประกอบด้วยชื่อ นามสกุล วัน เดือน ปีเกิดและ เลขประจำตัวผู้ป่วย (HN)

5.1.4 ก่อนใส่ป้ายข้อมือให้กับมารดา ให้มารดา/ญาติ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อมูลในป้ายชื่อก่อนทุกครั้ง

5.2 การระบุตัวทารกแรกเกิด

5.2.1 ให้ใช้ 3 ตัวบ่งชี้ คือชื่อ นามสกุลของมารดา วันเดือนปี และเวลาเกิดของทารก คำนำหน้าชื่อที่ระบุเพศ คือ ด.ช. (เพศชาย) และ ด.ญ. (เพศหญิง) เป็นมาตรฐาน

5.2.2 เจ้าหน้าที่ห้องคลอดจัดเตรียมป้ายข้อมือและป้ายชื่อเท้าของทารก อย่างละ 1 เส้น โดยมีรายละเอียดป้ายข้อมือและป้ายชื่อเท้า ของทารกดังนี้ ซึ่งระบุคำว่า “บน.” (บุตรนาง.....) ในช่องว่าง (ใส่ชื่อ นามสกุลของมารดา) และใส่วัน เดือน ปี เกิดของทารก และคำนำหน้าชื่อที่ระบุเพศ คือ ด.ช. (เพศชาย) และ ด.ญ. (เพศหญิง) การเขียนป้ายข้อมือ ทำโดยพยาบาลหรือผู้ช่วยพยาบาล

5.2.3 กรณีที่เป็นทารกแฝด ให้ระบุคำว่า แผลฟี้ และ แผลน่อง นำหน้าคำว่า “บน.” (บุตรนาง.....) ถ้ามีการคลอดทารกแฝดมากกว่า 1 ครอบครัวให้ระบุคำว่า แผลลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 ลำดับที่ 3 นำหน้าคำว่า “บน.” (บุตรนาง.....)

5.2.4 ทำการตรวจทวนสอบข้อมูลในป้ายของทารกกับมารดา เมื่อมารดายืนยันความถูกต้องแล้วให้เตรียมป้ายข้อมือ และป้ายชื่อเท้าของทารกวางไว้ใน Crib ที่ใช้สำหรับรับเด็ก

5.2.5 เมื่อทารกเกิด เจ้าหน้าที่ห้องคลอดใส่ข้อมูล (ระบุเพศ) และเวลาเกิดของทารกเพิ่มในป้ายข้อมือและป้ายชื่อเท้าของทารกที่ได้เตรียมไว้

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผิดแม่	SP-H-ERP-014-01	-	22 สิงหาคม 2566	5/13

5.2.6 การผูกปายข้อมือและปายข้อเท้า ก่อนผูกปายข้อมือและปายข้อเท้าต้องมีการสอบถามและตรวจสอบความถูกต้องกับมารดาทุกครั้ง ใช้การเทียบถามกับมารดา การผูกปายข้อมือและปายข้อเท้าต้องกระทำโดยพยาบาลหรือผู้ช่วยพยาบาล ดั้งนี้การผูกปายข้อมือข้างซ้าย 1 ข้าง และผูกปายข้อเท้าข้างซ้าย 1 ข้าง จากนั้นอ้อมให้มารดาตรวจดูเพศของทารก

5.2.7 กรณีทารกแฝด เจ้าหน้าที่ห้องคลอดเป็นผู้ระบุลำดับของทารก ตามเวลาที่เกิด ได้แก่ ลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 และมีข้อกำหนดในการย้ายทารกแฝด ไปหผู้ป่วยหลังคลอดและทารกแรกเกิด ดั้งนี้ ถ้าหผู้ป่วยใด มีทารกแฝดอยู่ก่อนแล้ว จะไม่ย้ายไปที่หผู้ป่วยนั้น จะให้มีการย้ายสลับกัน และเมื่อทารกถูกนำส่งมาที่หผู้ป่วยหลังคลอดและทารกแรกเกิด เจ้าหน้าที่ของหผู้ป่วยจะกำหนดชื่อสมมุติให้ทารกแฝดแต่ละราย ดั้งนี้

ชุดที่ 1 ครอบครัวที่ 1 กำหนดชื่อทารกแฝดเป็น แผลด 1 แผลด 2 แผลด 3

ชุดที่ 2 ครอบครัวที่ 2 กำหนดชื่อทารกแฝดเป็น แผลด A แผลด B แผลด C,....

ชุดที่ 3 ครอบครัวที่ 3 กำหนดชื่อทารกแฝดเป็น แผลด ก แผลด ข แผลด ค,....

ชุดที่ 4 ครอบครัวที่ 4 กำหนดชื่อทารกแฝดเป็น แผลด one แผลด two แผลด three,....

การกำหนดชื่อสมมุติให้ใช้ชื่อสมมุติในชุดที่ 1 เป็นหลัก คือ แผลด 1, แผลด 2 ,แผลด 3 ตามลำดับ ในกรณีนี้หน่วยงาน มีทารกแฝดมากกว่า 1 ครอบครัว ให้กำหนดชื่อสมมุติ โดยใช้ชื่อสมมุติในชุดที่ 2,3 และ 4 ตามลำดับ ในการระบุตัวทารกแฝด ให้ใช้ชื่อสมมุติของทารก ชื่อนามสกุลของมารดา วันเดือนปีและเวลาเกิดของทารก

5.3 การย้ายทารกไปหผู้ป่วยหลังคลอด/หผู้ป่วยอื่น

ห้องคลอด

5.3.1 พยาบาลหผู้ป่วยต้นทาง ทำการตรวจสอบปายข้อมือและปายข้อเท้าทารก ให้ถูกต้องตรงกับเวชระเบียน ก่อนย้ายทารกไปที่หผู้ป่วยหลังคลอดทุกครั้ง

5.3.2 พยาบาลหผู้ป่วยต้นทางส่งข้อมูลชื่อ -นามสกุลและเพศทารก ด้วยหลัก I-SBAR ที่ครบถ้วนให้พยาบาลหผู้ป่วยปลายทางทราบก่อนส่งทารก พร้อมจัดเตรียมเวชระเบียนทารกให้ถูกต้องและครบถ้วน

5.3.3 พนักงานการแพทย์ เป็นผู้นำส่งทารกไปยังหผู้ป่วยปลายทาง โดยก่อนย้ายต้องมีการตรวจสอบปายข้อมือและปายข้อเท้าทารก ให้ถูกต้องตรงกับเวชระเบียนทารกก่อนนำส่งทุกครั้ง กรณีมีการย้ายทารกมากกว่า 1 คน ในครั้งเดียวกัน ให้เตรียมอุปกรณ์ Visual management ในการระบุหผู้ป่วยปลายทางที่ทารกจะย้ายไปให้ชัดเจน

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผิดแม่	SP-H-ERP-014-01	-	22 สิงหาคม 2566	6/13

หอผู้ป่วยกึ่งวิกฤตทารกแรกเกิด และ หอผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด

5.3.4 พยาบาลหอผู้ป่วยต้นทาง ทำการตรวจสอบป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารก ให้ถูกต้องตรงกันกับเวชระเบียน และลงลายมือชื่อในเอกสารก่อนนำส่งทุกครั้ง

5.3.5 การนำส่งทารกโดยเจ้าหน้าที่หอผู้ป่วยกึ่งวิกฤตทารกแรกเกิด และหอผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด พร้อมกับบุคลากรแพทย์

5.3.6 พยาบาลหอผู้ป่วยกึ่งวิกฤตทารกแรกเกิด และหอผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด ตรวจสอบสภาพทารกเพศ ป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารก ถูกต้องตรงกับเวชระเบียน และลงลายมือชื่อรับมอบในเอกสารนำส่งทุกครั้ง

หอผู้ป่วยหลังคลอดและทารกแรกเกิด

5.3.7 รับมอบทารกจากหอผู้ป่วยที่นำส่งโดยพยาบาลและผู้ช่วยพยาบาล ร่วมกันตรวจสอบสภาพทารกเพศ ป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าของทารก ถูกต้องตรงกับเวชระเบียน หรือใบจดคลอด และลงลายมือชื่อรับในสมุดนำส่ง

5.3.8 พยาบาลส่งมอบทารกให้แก่มารดา/ครอบครัว โดยสอบถามชื่อ- สกุลและเพศทารกกับมารดา/ครอบครัว เทียบถามกับป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้า เพศทารก ที่จะส่งมอบให้ พยาบาลและมารดา/ครอบครัวร่วมตรวจสอบด้วยกัน ถ้าข้อมูลตรงกันจึงส่งมอบทารกได้ ให้ข้อมูลมารดา/ครอบครัวไม่แกะป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกออกเองทุกกรณี เพื่อยืนยันตัวตนทารกขณะนอนรักษาและป้องกันการสลับแม่ลูก

5.4 การดูแลทารกประจำวัน

5.4.1 ทารกจำเป็นต้องใส่ป้ายชื่อมือ และป้ายชื่อเท้าทารกตลอดเวลาขณะอยู่รักษาในโรงพยาบาล

5.4.2 ตรวจสอบป้ายชื่อมือ และป้ายชื่อเท้าทารกทุกเวร เวรละ 2 ครั้ง คือหลังรับเวรและก่อนส่งเวร โดยพยาบาลวิชาชีพ

5.4.3 แนะนำมารดาไม่แกะป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกออกเอง

5.4.4 กรณีป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกหลุด

5.4.4.1 กรณีป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกหลุด 1 เส้น ข้อมูลในป้ายชื่อไม่ชัดเจนหรือลบเลือน ให้พยาบาล และผู้ช่วยพยาบาลปรี๊ดป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกใหม่และให้มารดาพร้อมตรวจสอบความถูกต้องก่อนติดป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าให้กับทารกทุกครั้ง

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผิดแม่	SP-H-ERP-014-01	-	22 สิงหาคม 2566	7/13

5.4.4.2 กรณีป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกหลุด 2 เส้น ให้พยาบาลที่อยู่ในเวรนั้นๆ ร่วมกับ มารดาตรวจสอบความถูกต้องของทารกก่อนใส่ป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าใหม่กรณีไม่แน่ใจในความถูกต้องตรงกันระหว่าง แม่ลูก ให้รายงานผู้บังคับบัญชา สอบสวนพยานแวดล้อม พยานบุคคลและเอกสารต่างๆ รวมถึงการเจาะเลือดตรวจยืนยัน ตัวตน (ถ้าจำเป็น)

5.4.5 บันทึกการตรวจสอบป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าในบันทึกทางการแพทย์พยาบาลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

5.4.6 ให้ทารกอยู่ในห้องกับมารดาตลอด 24 ชั่วโมง (rooming-in) กรณีมารดามีเหตุจำเป็นไม่สามารถ อยู่กับทารกได้ตลอดเวลาให้ฝากทารกไว้กับเจ้าหน้าที่ภายในหอผู้ป่วยเท่านั้น

5.4.7 ก่อนส่งมอบทารกให้กับมารดาให้ตรวจสอบความถูกต้องตรงกันระหว่างแม่ลูกทุกครั้งโดยสอบถาม ชื่อ-สกุลของมารดาและเพศทารกจากมารดาเทียบกับป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารก เพศของทารก ถ้าข้อมูลตรงกันจึง สามารถส่งมอบทารกให้กับมารดาได้มารดาที่ไม่สามารถสื่อสารได้ให้ตรวจสอบกับป้ายชื่อมือของมารดาและมีญาติ/ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมตรวจสอบ

5.4.8 การทำหัตถการกับทารกและกิจกรรมการพยาบาล อาทิ เช่น การตรวจร่างกาย ทำหัตถการหรือ เจาะเลือดทารก ให้ปฏิบัติดังนี้

5.4.8.1 แจ้งให้มารดาทราบทุกครั้งก่อนนำทารกไปทำหัตถการ

5.4.8.2 ก่อนเจาะเลือดหรือทำหัตถการ ตรวจสอบป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกทุกครั้ง

5.4.8.3 เมื่อตรวจร่างกาย ทำหัตถการหรือเจาะเลือดทารกเสร็จ ก่อนนำทารกวางบน Crib ตรวจสอบป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกทุกครั้งและวางทารกให้ตรงกับ Crib ชื่อทารก

5.4.8.4 ก่อนให้ทารกดูนมจากเต้ามารดา ถ้าทารกไม่ได้อยู่กับมารดาตลอดเวลา ทารกในหอ ผู้ป่วยกึ่งวิกฤตทารกแรกเกิด หรือหอผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด ให้พยาบาลหรือผู้ช่วยพยาบาลสอบถามชื่อ สกุลและเพศ ทารก จากมารดาเทียบกับป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารก โดยมีมารดาพร้อมตรวจสอบก่อนทุกครั้ง

5.5 การระบุตัวทารกก่อนจำหน่าย

5.5.1 พยาบาลที่จำหน่ายทารกตรวจสอบป้ายชื่อมือและชื่อเท้า เพศของทารกให้ตรงกันกับเวชระเบียน

5.5.2 ให้พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่จำหน่ายทารกในเวรนั้นๆ สอบถามชื่อ-สกุลมารดาและเพศของ ทารกจากมารดา เทียบกับข้อมูลในป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกที่จำหน่ายและให้มารดาพร้อมตรวจสอบความถูกต้อง

5.5.3 กรณีที่ญาติมารับแทน ต้องมีหลักฐาน คือใบมอบฉันทะจากมารดา/บิดา บัตรประจำตัวประชาชน ของมารดา/บิดา และผู้มารับแทน พร้อมบันทึกเลขบัตรประจำตัวประชาชนผู้มารับแทนที่ช่องเซ็นรับทารก

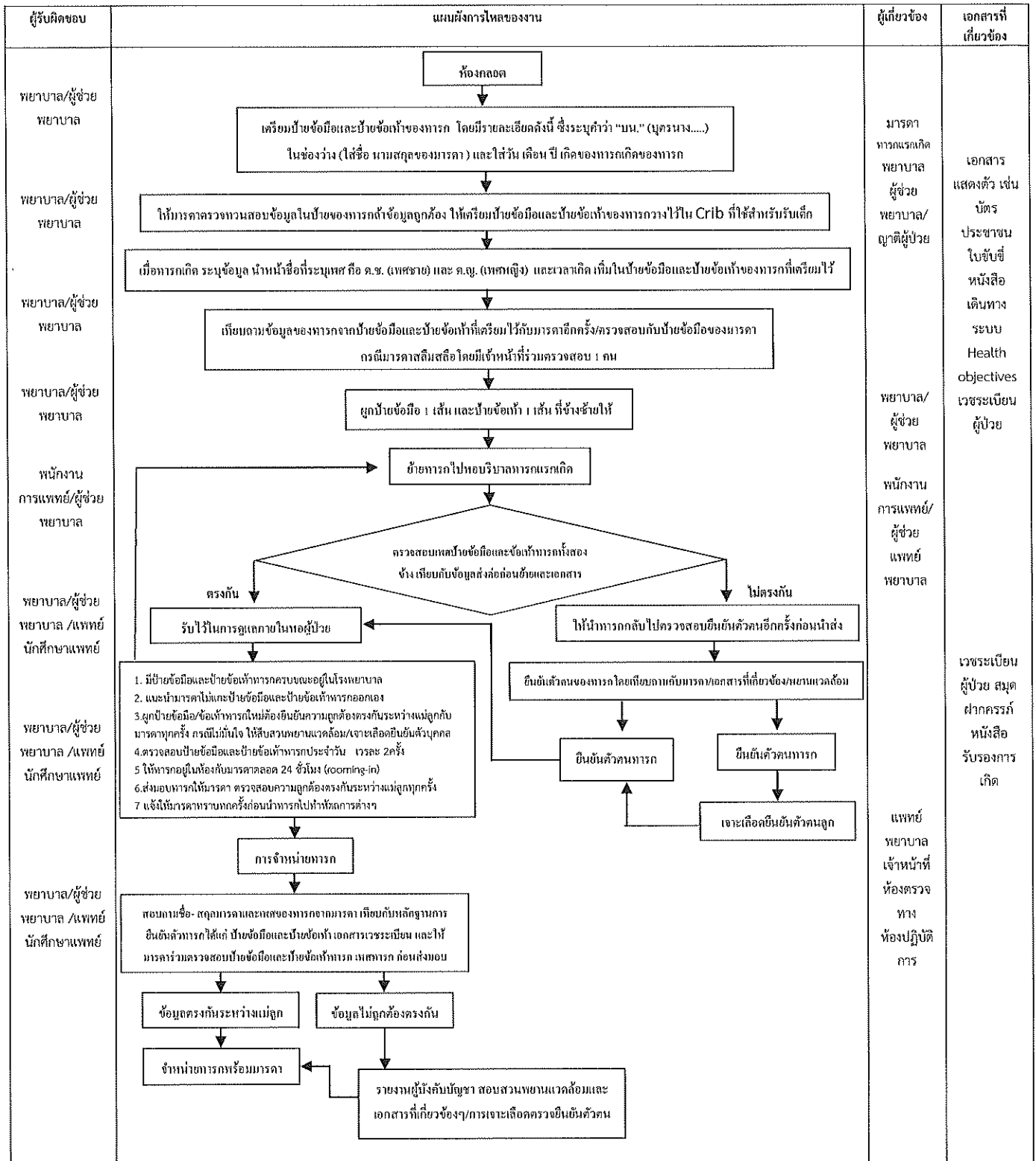
5.5.4 ให้ผู้รับทารกลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานที่ช่องเซ็นรับทารก

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผิดแม่	SP-H-ERP-014-01	-	22 สิงหาคม 2566	8/13

6. แผนผังการปฏิบัติ

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผิดแม่	SP-H-ERP-014-01	-	22 สิงหาคม 2566	9/13

หมายเหตุ

1. ทุกหน่วยงานในโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามนโยบายการบังคับตัวผู้ป่วย เรื่องการระบุตัวทารกแรกเกิด เพื่อให้มั่นใจว่าระบุตัวทารกแรกเกิดได้ถูกต้อง และมารดาได้รับการถูกคน
2. มีแนวปฏิบัติการใช้ป้ายชื่อมือ และป้ายชื่อเท้าทารก ที่เป็นแนวทางเดียวกันสำหรับทุกหน่วยงานที่มีการดูแลทารกแรกเกิด ประกอบด้วยหน่วยห้องคลอด หอผู้ป่วยหลังคลอดและทารกแรกเกิด หอผู้ป่วยหลังคลอดและสูติ-นรีเวช หอผู้ป่วยกึ่งวิกฤตทารกแรกเกิด และหอผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด
3. แนะนำมารดาไม่แกะป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกออกเอง และติดตามผลการดำเนินงานป้องกันปัญหาป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าลบลื่น หรือหลุดง่ายในกรณีทารกคลอดก่อนกำหนดที่มีชื่อมือและชื่อเท้าเล็ก

7. บันทึกคุณภาพ/เอกสารแนบ

7.1 แบบตรวจสอบป้ายชื่อมือมารดา/ทารกแรกเกิดประจำวัน

แบบตรวจสอบป้ายชื่อมือมารดา/ทารกแรกเกิดประจำวัน						
ว/ด/ป	เวร	เวลา	ป้ายชื่อมือมารดา ป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารก		การดำเนินการแก้ไข (ผูกป้ายใหม่)	
			ครบ	ไม่ครบ	ลงชื่อผู้ผูก	ลงชื่อผู้ตรวจสอบ
	ช	ครั้งที่ 1				
		ครั้งที่ 2				
	บ	ครั้งที่ 1				
		ครั้งที่ 2				
	ด	ครั้งที่ 1				
		ครั้งที่ 2				

ผลลัพธ์วันจำหน่าย

- มารดาได้รับการถูกต้อง
- มารดาได้รับการถูกผิดคน เนื่องจาก.....

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผิดแม่	SP-H-ERP-014-01	-	22 สิงหาคม 2566	10/13

7.2 การประเมินผล (Evaluation) การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการส่งลูกผิดแม่

เกณฑ์การประเมิน	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
เชิงโครงสร้าง 1. ผู้ปฏิบัติ คือ พยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล พนักงานการแพทย์ 2. เครื่องมือเครื่องใช้ครบถ้วน			
เชิงกระบวนการ 1. ทารกมีใส่ป้ายข้อมือและป้ายชื่อเท้าทารกตลอดเวลาขณะอยู่รักษาในโรงพยาบาล 2. ตรวจสอบป้ายข้อมือและป้ายชื่อเท้าทารกทุกเวร เวรละ 2 ครั้ง โดยพยาบาลวิชาชีพและ บันทึกการตรวจสอบในบันทึกทางการพยาบาลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง 3. พยาบาลแนะนำมารดาไม่ให้แกะป้ายข้อมือและป้ายชื่อเท้าทารกเอง 4. กรณีป้ายข้อมือและป้ายชื่อเท้าทารกหลุด 1 เส้น หรือข้อมูลในป้ายชื่อไม่ชัดเจน ลบเลื่อน พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลพริ้นต์ป้ายข้อมือและป้ายชื่อเท้าทารกใหม่ และให้มารดาร่วม ตรวจสอบความถูกต้องก่อนติดป้ายข้อมือและป้ายชื่อเท้าให้กับทารกทุกครั้ง 5. กรณีป้ายข้อมือและป้ายชื่อเท้าทารกหลุด 2 เส้น พยาบาลร่วมกับมารดาตรวจสอบความ ถูกต้องของทารกก่อนใส่ป้ายข้อมือและป้ายชื่อเท้าใหม่ กรณีไม่แน่ใจในความถูกต้องตรงกัน ระหว่างแม่ลูก ให้รายงานผู้บังคับบัญชา สอบสวนพยานแวดล้อม พยานบุคคลและเอกสาร ต่างๆ รวมถึงการเจาะเลือดตรวจยืนยันตัวตน (ถ้าจำเป็น) 6. ก่อนส่งมอบทารกให้กับมารดา ให้ตรวจสอบความถูกต้องตรงกันระหว่างแม่ลูกทุกครั้งโดย สอบถามชื่อ-สกุลของมารดา และเพศทารกเทียบกับป้ายข้อมือและป้ายชื่อเท้าทารก และเพศ ของทารก ถ้าข้อมูลตรงกันจึงสามารถส่งมอบทารกให้กับมารดาได้ มารดาที่ไม่สามารถสื่อสาร ได้ให้ตรวจสอบกับป้ายข้อมือของมารดา และมีญาติ/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมตรวจสอบ			

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผิดแม่	SP-H-ERP-014-01	-	22 สิงหาคม 2566	11/13

7.2 การประเมินผล (Evaluation) การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการส่งลูกผิดแม่ (ต่อ)

เกณฑ์การประเมิน	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
<p>7. แจ้งให้มารดาทราบทุกครั้งก่อนนำทารกไปทำหัตถการ</p> <p>8. ก่อนเจาะเลือดหรือทำหัตถการ ตรวจสอบป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทุกครั้ง</p> <p>9. ก่อนนำทารกวางบน Crib ตรวจสอบป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกทุกครั้งและวางทารกให้ตรงกับ Crib ชื่อทารก</p> <p>10. ก่อนให้ทารกดูนมจากเต้ามารดา ถ้าทารกไม่ได้อยู่กับมารดาตลอดเวลา ทารกในหอผู้ป่วยถึงวิกฤตทารกแรกเกิด 2ค หรือหอผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด NICU ให้พยาบาลหรือผู้ช่วยพยาบาลสอบถามชื่อ- สกุลและเพศทารกจากมารดาเทียบกับป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารก โดยมีมารดาพร้อมตรวจสอบก่อนทุกครั้ง</p> <p>11. การระบุตัวทารกก่อนจำหน่าย</p> <ul style="list-style-type: none">- พยาบาลและผู้ช่วยพยาบาลที่จำหน่ายให้ตรวจสอบป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้า เพศของทารกให้ตรงกับเวชระเบียน- สอบถามชื่อ-สกุลมารดาและเพศของทารกจากมารดาเทียบกับป้ายชื่อมือและป้ายชื่อเท้าทารกที่จำหน่ายและให้มารดาพร้อมตรวจสอบความถูกต้อง- กรณีที่ญาติมารับแทน ผู้มารับทารกต้องมีหลักฐานยืนยันคือใบมอบฉันทะจากมารดา/บิดา บัตรประจำตัวประชาชนของมารดา/บิดา บัตรประจำตัวประชาชนผู้มารับแทนและบันทึกเลขบัตรประจำตัวประชาชนผู้มารับแทนที่ช่องเซ็นรับทารก- ให้ผู้รับทารกลงมือไว้เป็นหลักฐานที่ช่องเซ็นรับทารก			
<p>เชิงผลลัพธ์</p> <p>1. มีการระบุตัวทารกถูกต้องตรงกันกับเวชระเบียน และมารดาขณะนอนรักษาในโรงพยาบาล</p> <p>2. มารดาได้รับทารกถูกคนในขั้นตอนการรักษาจนกระทั่งจำหน่าย</p>			

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(Srinagarind Hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen University)

ระเบียบปฏิบัติ (System Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่	วันที่อนุมัติใช้	หน้า
เรื่อง : แผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน การป้องกันการส่งลูกผิดแม่	SP-H-ERP-014-01	-	22 สิงหาคม 2566	12/13

8. ดัชนีชี้วัดคุณภาพ

8.1 มีการเฝ้าติดตามโดยการเขียนอุบัติการณ์ (Incidence report) เมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้นในการส่งมอบทารกให้กับมารดา เพื่อนำมาทบทวนหาสาเหตุส่งต่อให้ผู้จัดการ/หัวหน้าหน่วยงานนำไปแก้ไขและค้นหาแนวทางการป้องกันต่อไป

8.2 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Committee) ติดตามการปฏิบัติตามนโยบาย โดยการสุ่มประเมินจากการปฏิบัติจริง บริเวณหน่วยงานที่ดูแลทารกแรกเกิดและการสุ่มตรวจเวชระเบียน

